

Д-р екон. наук Гринько Т. В., Межебовський Д. І.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У
СТРАТЕГІЧНОМУ УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ**

Сучасна економічна реальність вимагає від підприємств не просто адаптації до швидких змін ринкового середовища, а й розробки нових підходів до формування нових бізнес-моделей на основі технологічного прогресу. Відповідно, стратегічне управління підприємствами сьогодні трансформується під впливом цифрових інструментів, автоматизації, алгоритмічних систем прийняття рішень та концепції Industry 4.0. Використання інноваційних технологій у цій площині вже не є конкурентною перевагою, а виступає імперативом виживання, особливо в умовах глобальної нестабільності та посилення турбулентності ринків [2]. Технології великих даних і штучного інтелекту дозволяють оптимізувати бізнес-процеси, формувати персоналізовані пропозиції для клієнтів, прогнозувати зміну попиту та реагувати на виклики з мінімальними втратами. Діджиталізація управління, впровадження хмарних технологій та блокчейн-рішень забезпечують новий рівень прозорості, безпеки та ефективності функціонування компаній, що особливо актуально у контексті глобалізації та поширення нових форматів бізнес-діяльності [4].

Автоматизація процесів на підприємстві значно змінює підхід до управлінських рішень. Інтеграція ERP-систем забезпечує уніфіковану модель ресурсного планування, що сприяє синергії між підрозділами, мінімізує витрати та підвищує продуктивність. CRM-системи, використовуючи штучний інтелект, дозволяють аналізувати клієнтську поведінку, передбачати їхні потреби та підвищувати

рівень лояльності, що є критично важливим у висококонкурентних сферах економіки [1]. Більш того, автоматизовані системи управління ланцюгами постачань (SCM) дозволяють скоротити логістичні витрати, оптимізувати складські запаси та забезпечити стабільність поставок навіть у кризових умовах. Використання цифрових двійників виробничих процесів дозволяє тестувати різні сценарії без необхідності фізичних змін, що мінімізує ризики неправильних управлінських рішень і сприяє більш точному прогнозуванню наслідків впровадження нових стратегій [7].

Швидка адаптація підприємств до нових технологій стає можливою завдяки методам гнучкого управління, зокрема Agile, Lean, Kanban, які довели свою ефективність не лише у сфері ІТ, а й у виробничих та сервісних галузях. Висока варіативність рішень, що дозволяє застосування подібних підходів, сприяє мінімізації ризиків, прискоренню розробки нових продуктів і гнучкості бізнес-моделей. Водночас, технологічна трансформація супроводжується значними викликами, серед яких – необхідність масштабних інвестицій у цифрову інфраструктуру, ризики кібербезпеки, потреба у кваліфікованих кадрах [5]. Крім того, швидкість змін на ринку часто перевищує можливості адаптації навіть великих компаній, що створює додаткове навантаження на стратегічне планування. Важливою проблемою є також питання цифрового суверенітету: залежність від іноземних розробок у сфері програмного забезпечення та обладнання може призвести до ризиків втрати контролю над критично важливими бізнес-процесами. У цьому контексті компаніям варто не лише впроваджувати інновації, а й формувати власні технологічні екосистеми, що дозволить зменшити вплив зовнішніх факторів [6].

Таким чином, інноваційні технології стають ключовою детермінантою стратегічного управління підприємствами у сучасних умовах. Вони формують нові парадигми ефективності, створюють умови для прискореного розвитку, забезпечують конкурентні переваги та адаптивність у мінливому економічному просторі. Здатність підприємств не лише впроваджувати технологічні рішення, а й інтегрувати їх у стратегічний менеджмент визначатиме довгострокові перспективи їхнього розвитку та можливість утримання лідерських позицій у своїх галузях.

Список використаних джерел:

1. Ковальчук О.В. Цифрова трансформація бізнесу: стратегічні аспекти. *Економічний вісник*. 2020, № 2, С. 45–52.
2. Павленко О.П. Інноваційні технології у стратегічному менеджменті. Київ: КНЕУ, 2019.
3. Гнатюк І.С. Використання Big Data в управлінні підприємством. *Бізнес-аналітика*. 2021, № 3, С. 88–95.
4. Мельник Л.М., Шевченко В.В. Штучний інтелект у стратегічному управлінні: перспективи та виклики. *Журнал економічних досліджень*. 2022, № 1, С. 63–72.
5. Сидоренко А.М. Автоматизація бізнес-процесів як ключовий фактор підвищення конкурентоспроможності підприємств. *Вісник сучасного менеджменту*. 2021, № 4, С. 102–110.
6. Гринько Т.В., Скрипченко М. Проблеми впровадження стратегічного менеджменту на вітчизняних підприємствах. *Облік, економіка, менеджмент: наукові нотатки: Міжнародний збірник наукових праць*. Луцьк: РВВ Луцького НТУ, 2016. Випуск 1 (9). Ч. 1. С. 206–210.
7. Гринько Т.В., Гвініашвілі Т.З., Алещенко В.І. Стратегічне управління як елемент організаційно-економічного механізму забезпечення економічної стійкості підприємства. *Економіка та держава*. 2021. № 12. С. 30–34.